

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU HRVATSKE SELJAČKE STRANKE STJEPANA RADIĆA

Broj: 03-07-6-311/20
Sarajevo, 28.09.2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2019. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska seljačka strana Stjepana Radića se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	49.244,78	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	49.244,78	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	49.244,78	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u iznosu od 55.981,53 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića. Skraćeni naziv stranke je HSS Stjepana Radića.

Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je registrovana kod Općinskog suda u Travniku, rješenjem broj: 051-0-F1-12-000001 od 04.04.2012. godine.

Sjedište stranke je u Novom Travniku, Stjepana Radića bb.

Lice ovlašteno za zastupanje Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića je Anto Lozančić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2019. godinu je Suzana Zabojski.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića čine:

- Predsjedništvo,
- 2 županijska odbora i
- 12 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2019. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim osvrtom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića izvršeni su u periodu od 2005. do 2018. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da vodi evidencije o primljenim priložima, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, da vodi pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da podnosi i poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala rashode u ukupnom iznosu od 55.981,53 KM.

Stranka uz godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu nije Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila program utroška sredstava za 2019. godinu. Uvidom u Odluku broj: 01/12-10/18 od 29.12.2018. godinu, koju je stranka dostavila u dodatnoj dokumentaciji, utvrđeno je da je stranka planirala humanitarne rashode, školovanje i donacije pravnim subjektima u ukupnom iznosu od 10.000,00 KM.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da stranka nije planirala troškove zakupnine poslovnih prostora, troškove poštarine, internet usluga, troškove telefona, troškove

platnog prometa, troškove knjigovodstvenih usluga, troškove kancelarijskog materijala, troškove goriva i maziva, troškove komunalnih usluga, troškove poreza i dr. obaveza, troškove održavanja opreme, troškove sitnog inventara i auto guma, troškove reprezentacije, troškove premije osiguranja i ostale rashode, a iste je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u ukupnom iznosu od 46.631,53 KM.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića finansijska sredstva utrošila mimo programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića prekršila je odredbe člana 5. stav (4)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala nenovčanu donaciju po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora Tomislavgradu, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u podatke koje je dostavila Općina Tomislavgrad² utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića koristila bez naknade poslovni prostor u vlasništvu Općine Tomislavgrad, površine 16 m².

Stranka je korištenjem poslovnog prostora bez plaćanja zakupnine, ostvarila nenovčanu donaciju, koju je u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Zakonom o finansiranju političkih stranaka imala obavezu da evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu.

c) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije u poslovnim knjigama vodila pravilne i potpune evidencije o prometu putem transakcijskih računa, prihodima, rashodima i obavezama, nije popunila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik) i nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (4) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) U godišnjem finansijskom izvještaju na obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) stranka nije iskazala tačne podatke o prometu po transakcijskim računima, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

- U obrascu 2 stranka je iskazala sljedeće podatke za transakcijski račun broj: 3060262620469895 kod Addiko banke: početni saldo u iznosu od 23.850,45 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 49.244,78 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 55.506,10 KM i saldo na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 17.589,13 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa stranke, utvrđeno je da je početni saldo iznosio 23.850,45 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 50.774,28 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 57.025,60 KM i saldo na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 17.599,13 KM.

¹ Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga.

² Akt broj: 02-04-04-1240/20 od 05.06.2020. godine.

Podaci koje je stranka iskazala u poslovnim knjigama o prometu putem transakcijskog računa ne odgovaraju podacima koje je stranka iskazala u obrascu 2, ali ni podacima o prometu koje je Služba za reviziju utvrdila kontrolom izvoda.

- Stranka je u korigovanom obrascu 2 iskazala sljedeće podatke za transakcijski račun broj: broj: 3060002939014222 kod Addiko banke: početni saldo u iznosu od 148,28 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 8,00 KM i saldo na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 140,28 KM, što odgovara podacima iz izvoda sa transakcijskog računa³.

Stranka je, međutim, u poslovnim knjigama evidentirala sljedeće podatke o stanju i prometu putem transakcijskog računa broj: 3060002939014222 kod Addiko banke: početni saldo u iznosu od 333,28 KM, odnosno saldo na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 333,28 KM.

- (2) U obrascu 3-f finansijskog izvještaja (prihodi iz budžeta) stranka je prihode iz budžeta sa različitih nivoa vlasti u 2019. godini iskazala kao prihod koji je ostvarilo Predsjedništvo stranke iz budžeta Općine Novi Travnik u iznosu od 49.244,78 KM, čime je prekršila odredbe člana 19. Pravilnika.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa i poslovne knjige stranke, utvrđeno je da je stranka u 2019. godini ostvarila prihode iz budžeta Srednjobosanskog kantona u iznosu od 25.972,46 KM i sljedećih općina: Općine Novi Travnik u iznosu od 7.200,00 KM, Općine Travnik u iznosu od 6.805,56 KM, Općine Gornji Vakuf-Uskoplje u iznosu od 2.016,00 KM, Općine Vitez u iznosu od 5.414,40 KM, Općine Dobretići u iznosu od 636,36 KM, Općine Kiseljak u iznosu od 1.200,00 KM, odnosno ukupno 49.244,78 KM.

- (3) Stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala nenovčanu donaciju po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora u Tomislavgradu niti je iskazala troškove zakupnine po istom osnovu, čime je prekršila odredbe člana 13, 18, 21. i 22. Pravilnika.

- (4) U toku 2019. godine politička stranka je ostvarila humanitarne rashode u iznosu od 7.900,00 KM, koje je isplatila fizičkim licima na osnovu zahtjeva za novčanu pomoć za liječenje, lijekove i sanaciju štete nastale usljed poplava, te je isplatila pomoć za školovanje u ukupnom iznosu od 1.250,00 KM.

S obzirom da su novčana sredstva isplaćena fizičkim licima, navedene isplate imaju karakter ličnih primanja, na koje je stranka imala obavezu da obračuna i plati porez na dohodak i doprinose u skladu sa poreskim propisima.

Stranka troškove i obaveze po osnovu poreza na dohodak i doprinosa na isplaćena novčana sredstva fizičkim licima nije evidentirala u poslovnim knjigama, niti iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju.

- (5) Stranka u obrascu 5 (obaveze političke partije) finansijskog izvještaja nije iskazala svoje obaveze prema „Gudelj“ doo Vitezu iznosu od 55,68 KM, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

- (6) Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je stranci uputila Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2019. godinu, broj: 03-07-6-311-5/20 od 20.04.2021. godine, kojim je od stranke zatraženo da dostavi popis osnovnih sredstava na dan 31.12.2019. godine i kopiju dokumentacije za troškove stipendije, humanitarne rashode i troškove održavanja opreme.

---

³ Kontrolom izvoda broj 1 sa ovog transakcijskog računa stranke, utvrđen je početni saldo u iznosu od 148,28 KM, promet izlaza u iznosu od 8,00 KM i saldo na dan 03.01.2019. godine u iznosu od 140,28 KM. Stranka je Službi za reviziju dostavila samo izvod broj 1 sa ovog računa.

U ostavljenom roku stranka nije dostavila kopiju dokumentacije za troškove održavanja opreme, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (7) Politička stranka je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj seljačkoj stranci Stjepana Radića da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da vodi evidencije o primljenim priložima,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne i potpune evidencije o prometu putem transakcijskih računa, prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da dostavlja dodatnu dokumentaciju.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska seljačka stranka Stjepan Radić se očitovala na mišljenje revizora i nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu. Stranka je dostavila korigovani obrazac 2, čime je djelimično otklonila nedostatke u popunjavanju finansijskog izvještaja.

Hrvatska seljačka stranka Stjepan Radić je u očitovanju navela da nije dostavila cjelokupan plan utroška sredstava, već samo dio koji se odnosi na humanitarne rashode, te je Plan utroška sredstava za 2019. godinu dostavila uz očitovanje. S obzirom da stranka Plan utroška sredstava za 2019. godinu nije dostavila uz godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu, a što je bila obavezna, isti nije uzet u razmatranje. Na nalaz da je stranka imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, stranka se izjasnila da nije ostvarila koristi od navedenog udruženja. S obzirom da je stranka članica navedenog udruženja, smatramo da je u finansijskom izvještaju bila obavezna naznačiti da je povezana sa udruženjem, bez obzira da li je ostvarila mjerljivu finansijsku korist.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke i korigovala nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Pomoćnik revizora

Anela Burdžović Kapić

Šef Službe za reviziju

Mr sc. Hasida Gušić